

Primjer 2. ALKAR

- a) opis slike
 - b) povijesna pozadina igre
 - c) osnovno pravilo igre
 - d) gdje se održava — udaljenost od hotela
- itd.

Također se može izraditi ruta za posjet jednom od otoka uz potrebne upute i informacije.

Rekli smo da se grupe prvenstveno služe slikama, ali također izrađuju mape, ucrtavaju rute ekskurzija, označavaju mjesta posjeta, daju komentare uz slike i crteže — itd.

Na kraju ovog malog projekta, za vrijeme kojeg su učenici prisiljeni da posegnu za različitim izvorima informacija i izvan škole, grupe koordiniraju i zajednički izrađuju katalog.

Ovo su samo neke sugestije o tome kako treba film obraditi u razredu, ali možemo vidjeti da on može biti dubok izvor tema, situacija i aktivnosti.

Međutim, čim vidimo da učenici gube interes, ne smijemo više inzistirati na filmu. Moramo pronaći pogodan završetak tog posla, jer će se inače rad raspliniti, pa nećemo postići određene rezultate.

Momir Krstić

RAZGOVOR O UMETNIČKOM FILMU NA SATU RUSKOG JEZIKA U OSNOVNOJ ŠKOLI

Svi nastavni planovi i programi za osnovnu školu u našim republikama izvršili su modifikaciju u nastavi stranih jezika, predviđajući težište rada na govornom jeziku, koji zauzima centralno mesto, kome je podređeno i čitanje, i pisanje, i gramatika uopšte. Naravno, govorni jezik se realizira u vidu razgovora, kratkih govornih situacija i replika. Programi fiksiraju čitavu skalu tema o kojima se mogu voditi razgovori u nastavi stranih jezika: sportski život, film, pozorište, muzika, ostale kulturne delatnosti, vannastavne aktivnosti učenika, njihove organizacije, zabavni život, turistički objekti naše zemlje i zemlje čiji se jezik uči i druge pogodne teme.

U ovom svom članku ja ću pokazati kako sam na satu ruskog jezika u VII razredu osnovne škole vodio razgovor o sovjetskom filmu »SERJOŽA«, koji su naša deca videla na televiziji.

Pristupajući razgovoru o filmu »SERJOŽA« na satu ruskog jezika, ja sam sebi postavio za cilj ostvarenje: a) obrazovnih zadataka (obogaćivanje dečje leksike vokabularom iz filmske umetnosti, utvrđivanje znanja o prezentu i perfektu, utvrđivanje znanja o tim glagolskim oblicima kod povratnih glagola i upućivanje učenika u upotrebu direktnog i indirektnog govora) i b) odgojnih

zadataka: (interes prema filmu uopšte, prema dečjem filmu posebno, ljubav prema očuhu, koji ponekad nije očuh, već pravi otac, razvijanje ljubavi, iskrenosti, poverenja i drugarstva u odnosima dece i roditelja).

Evo reči kojima sam obogatio leksički fond učenika:

фильм, главная роль, актёр, актриса, артист, режиссёр, постановка, звезда экрана и др.

Da bih proverio kako su deca usvojila znanja o prezentu i perfektu, najprije sam vodio s njima razgovor o filmu u prezentu, a potom isti razgovor u perfektu. Navodim radi primera rečenice u prezentu:

Главную роль в этом фильме исполняет Сергей Бондарчук. Он отчим Серёжи. Отчим любит Серёжу. Он покупает Серёже велосипед и ведёт его в совхоз. Он ему показывает, как живут совхозники. Он старается о Серёже.

Ili sam s decom vežbao direktni i indirektni govor na sledećim primerima:

Мама говорит Серёже: »Серёжа, у тебя будет папа«.

(Мама говорит Серёже, что у него будет папа).

Папа сказал Серёже: »Серёжа, я тебе куплю игрушку«.

(Папа сказал Серёже, что он купит ему игрушку.)

Папа говорит сыну: »Я почино твои велосипед«.

(Папа говорит сыну, что он починит его велосипед«.

U ovom sam razgovoru o filmu takođe utvrđivao dečje znanje o prezentu i perfektu povratnih glagola:

Серёжа рано остался без папы.

О Серёже старалась мама.

Серёжа согласился, чтобы мама снова вышла замуж.

Он этому сначала не обрадовался.

Серёжа заволновался.

Сын и отчим очень подружились.

Posle vežbi navedenog tipa vodim s učenicima razgovor o filmu u celini te ga završavamo zaključkom:

»Этот человек не отчим, — а настоящий отец«.

Kako mi je pri kraju časa ostalo još malo slobodnog vremena, iskoristio sam razgovor o filmu i za razvijanje dečje samoradnje: jedan učenik dobija ulogu »učitelja«, koji postavlja pitanja celom razredu, a učenici mu odgovaraju.

Navodim neka od tih pitanja:

— Какой советский детский фильм мы смотрели вчера?

— Кто играет главную роль в фильме?

— В каком югославском фильме играет Сергей Бондарчук?

(В фильме: »Битва на Неретве«).

- Серёжа полюбил папу?
- А папа Серёжу?
- С кем играл Серёжа?
- Что сломал Серёжа?
- Ругал ли папа Серёжу, когда это случилось?

Na kraju sam dao deci i domaći zadatak: da napišu kratak sastav u najmanje deset (a ko može, i više) rečenica na temu: »Почему нам нравится фильм »Серёжа«?

Na taj sam način često vodio razgovore o sovjetskim filmovima na satovima ruskog jezika i u ostalim razredima, a naročito u VII i VIII razredu, gde deca imaju solidan leksički fond i solidnije gramatičko znanje iz ruskog jezika.

Naravno, takav se razgovor mora deci unapred najaviti i ona se moraju uputiti da pomno prate filmove, da pamte i zapisuju pojedine replike, kojima će se posle i sami služiti na satu ruskog jezika.

Takvi razgovori su veoma pogodni i kao priprema za dopisivanje naše dece s njihovima vršnjacima u SSSR-u, koje je i inače jednim delom ispunjeno informacijama i utiscima o našim i sovjetskim filmovima, muzici i sportu. Deca se interesuju za imena umetnika i sportaša, za razmenu fotografija, za mišljenje i utiske o pojedinim filmovima, gostovanjima itd.